

Møtereferat

Til: Ledergruppen for bybåndssamarbeidet
Møtegruppe: Ledergruppen for bybåndssamarbeidet
Møtetid og -sted: 12.06.2026 kl. 10:00-11:30, Vahls gate 1
Til stede: Cecilie Høgden Mæle, Nordre Follo kommune
Ola Skar, Ruter
Ingeborg Fønstelien, Bane NOR
Ragnhild Meisfjord, Statens vegvesen
Alexander Hexeberg Dahl, Bærum kommune
Terje Hansen, Bærum kommune
Eli Kristin Nordsiden, Statsforvalteren
Harald Dalen, Bymiljøetaten, Oslo kommune
Lena Hammer, Rælingen kommune
Sefrid Jakobsen, Jernbanedirektoratet
Toril Skovli, Akershus fylkeskommune
Hans Martin Aambø, Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune
Mari Olimstad, Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune
Lise Weltzien, Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune
Frafall: Asker kommune
Lørenskog kommune
Lillestrøm kommune
Referent: Mari Olimstad, Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune
Referatdato: 12.06.2026
Status: Utkast
Saksnummer: 201601716
Neste møte: 4. desember 2026

Møtereferat

1 Velkommen og godkjenning av dagsorden

Hans Martin Aambø, seksjonsleder for byplan i Plan- og bygningsetaten (PBE) i Oslo kommune, ønsket velkommen. Dagsorden ble godkjent.

Lise Weltzien innledet om formålet med bybåndssamarbeidet. Bybåndssamarbeidet er en oppfølging av regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, og er forankret i planens handlingsprogram (H1) og samarbeidsavtalen mellom de to fylkene. Det holdes månedlige møter i arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet, og sekretariatet i PBE setter opp temaer som er

spesielt interessante for bybåndskommunene, med tanke på at det er her en høy andel av veksten i regionen skal komme.

2 Oppdatering av regional plan – status

Lise Weltzien i PBE orienterte om arbeidet med oppdateringen av regional areal- og mobilitetsplan (RAMP). Dette har vært et fast punkt på agendaen i ledermøtene i løpet av planprosessen.

Planarbeidet er organisert som et eget prosjekt, med politisk og administrativ deltakelse fra både samferdsel og plan. Det er avholdt jevnlig møter i politisk styringsgruppe og administrativ koordineringsgruppe gjennom planprosessen.

Etter at planprogrammet ble vedtatt i juni 2025 har sekretariatet jobbet med å utarbeide et høringsforslag. Sekretariatet leverte sitt forslag til høringsutkast i slutten av mars. Høringsforslaget er planlagt sendt ut i slutten av juni, etter politisk behandling i Oslo byråd og Akershus fylkesråd.

Se også vedlagte presentasjon for mer informasjon.

Videre ble det orientert om følgende aktiviteter i den videre prosessen:

- Politisk lanseringsmøte i Akershus 22. juni.
- Høringswebinar på administrativt nivå 29. juni.
- Høringskonferanse 26. august.
- Delregionale dialogmøter med representanter fra den politiske styringsgruppen.
- Åpning for møter med andre aktører etter ønske.

Mer informasjon om disse aktivitetene kommer i egne invitasjoner.

Spørsmål og kommentarer

Det ble stilt spørsmål om hvem som inviteres til høringskonferansen 26. august. PBE opplyste at konferansen er åpen for alle, men at det er satt en begrensning på maksimalt 150 deltakere. Det kan bli aktuelt å begrense antallet til to deltakere per organisasjon.

Det ble også stilt spørsmål om det planlagte politiske møtet kun gjelder ordførere, eller om annen politisk deltakelse er aktuelt. Det ble anbefalt å ta dette spørsmålet direkte med fylkesrådet i Akershus, som er ansvarlige for møtet.

Ruter ga honnør til alle som har arbeidet med planen innenfor en krevende framdriftsplan.

3 Orientering om aktivitet i bybåndssamarbeidets arbeidsgruppe våren 2026

Lise Weltzien i PBE orienterte om aktiviteten i Bybåndssamarbeidets arbeidsgruppe våren 2026.

Hun opplyste at møteplanen var avhengig av bidrag fra eksterne aktører, og at to av de fire planlagte møtene ble avlyst på grunn av kapasitetsutfordringer. Mars-møtet fikk imidlertid en god erstatning gjennom heldagskonferanse mai 2026 om stedskvalitet i regi av Akershus fylkeskommune.

Møtet som var planlagt i mai om mobilitet, var tenkt slått sammen med et seminar i regi av Ruter, men viste seg å ikke passe med tidspunktet. Det ble uttrykt ønske om å følge opp temaet på et senere tidspunkt. Ruter opplyste i møtet om at det sannsynligvis vil bli berammet et møte om dette høsten 2026.

Møte 31. januar: Bylogistikk i RAMP

Møtet ble i hovedsak brukt til å drøfte innspill til regional areal- og mobilitetsplan (RAMP) innenfor temaet bylogistikk. I tillegg til arbeidsgruppen deltok også representanter fra arbeidsgruppen for bylogistikk (BYLO).

Det ble vist til at hverken gjeldende regionale plan, byvekstavtalen eller planprogrammet for oppdatert regional areal- og mobilitetsplan inneholder konkrete mål for næringstransport. Dette oppleves som en utfordring, men de overordnede målene har ikke vært tema for diskusjon i denne sammenhengen. Retningslinjene for lokalisering av virksomheter foreslås videreført, men skal også omfatte funksjoner knyttet til bylogistikk og bydrift. Tilnærmingen er i hovedsak å integrere bylogistikk i øvrige areal- og mobilitetsstrategier fremfor å behandle bylogistikk som et eget tema.

Det finnes mange mulige virkemidler på området, men det ble understreket at eventuelle krav også vil kreve veiledning. Videre ble behovet for tydelige definisjoner fremhevet, blant annet når det gjelder begrepet «godstransport». Deltakerne ble oppfordret til å vurdere gjennom høringen om planen i tilstrekkelig grad ivaretar bylogistikk.

Det ble stilt spørsmål om aktører som Bring har blitt konsultert i prosessen. PBE svarte at de har deltatt noe i BYLO og i stor grad i Varelevering i Vestkorridoren (ViV). Deres synspunkter er derfor godt kjent, men det ble samtidig uttrykt ønske om mer dialog med slike aktører i arbeidet med RAMP dersom det hadde vært mer tid tilgjengelig.

Det ble også stilt spørsmål om erfaringer fra andre byer er vurdert. Her viste PBE til eksempler fra bl.a. Trondheim og Nederland, men understreket samtidig at ingen byområder har kommet langt i å utvikle løsninger for hvordan bylogistikk kan integreres i arealplanleggingen. BYLO har blant annet undersøkt barrierer knyttet til aktørnøytral levering. Det ble opplyst at ledergruppen i BYLO skal ha ett møte til, i forbindelse med at sluttleveransen ferdigstilles, men at dato ennå ikke er fastsatt.

Møte 27. februar: Mål og indikatorer i byvekstvtalen og RAMP

Møtet ble arrangert av Bymiljøetaten i Oslo kommune (BYM), og tok utgangspunkt i et prosjekt finansiert av storbyforskning som undersøker norske byvekstvtaler i lys av bærekraftsdimensjonene. Arbeidet har avdekket behov for videreutvikling av indikatorene som benyttes i oppfølgingen av målsettingene. Norconsult deltok på møtet for å innhente innspill til kunnskapsgrunnlaget, og rapporten er nå ferdigstilt: «Mål og indikatorer for byvekstvtalene – faglig underlag for ønsket utvikling og måloppnåelse for attraktive byer».

Det er utviklet et bredt indikatorsett i regional plan, særlig innen arealbruk, men også for transport, klima og miljø. Det ble uttrykt et ønske om at byvekstvtalene i større grad benytter seg av disse arealindikatorene, og bygger videre på dem for å unngå dobbeltarbeid og sikre hensiktsmessige målemetoder. Staten har nå inkludert arealindikatorer og parkering som tema i forhandlingene om byvekstvtaler, som trekker i riktig retning. Videre ble det pekt på utfordringer knyttet til måling av måloppnåelse for mer kvalitative temaer, slik som attraktive byer og sosial bærekraft, og hvordan disse målene kan operasjonaliseres i RAMP.

PBE minnet avslutningsvis om de årlige indikatorrapporteringene som publiseres på plansamarbeidet.no.

4 Møteplan høsten 2026

Lise Weltzien i PBE presenterte forslag til møteplan for våren 2026. Det er foreslått tre møter i arbeidsgruppen og ett ledermøte.

Følgende temaer ble foreslått for arbeidsgruppen:

- Nye verktøy i plan- og bygningsloven.
- Kvalitet i stedsutvikling, med hovedfokus på mobilitet og gateplanlegging.
- Strategier for campusutvikling og innovasjonsdistrikter.

Arbeidsgruppen har kommet med innspill til møteplanen på e-post.

Neste ledermøte foreslås 4.12.2026, kl. 10-11.30.

Kommentarer til møteplan og møtetemaer

I forbindelse med møtet om kvalitet ble Løvenstad i Rælingen trukket frem som et aktuelt eksempel. Her pågår det et samarbeid med fylkeskommunen om utvikling av fylkesvei. Arbeidet følger opp regional plan, men det ble påpekt at det er utfordrende å forene planmålene med fylkeskommunale krav og politiske føringer om fortsatt biltilgjengelighet. Spørsmål som kantstopp, og T-kryss eller rundkjøring er derfor blitt aktuelle problemstillinger. Nordre Follo kommune uttrykte at de kjenner seg igjen i utfordringene knyttet til ombygging av fylkesveier.

PBE oppfordret kommunene til å stille med aktuelle fagressurser i tillegg til fast deltaker, og at dette vurderes opp mot møtetematikk.

Når det gjelder møtet om nye verktøy i plan- og bygningsloven ble det uttrykt støtte til å ta opp grunneierfinansiering som tema. Dette er også knyttet til utvikling av fylkesveier. Det ble vist til at Akershus fylkeskommune (AFK) ikke gir merverdiavgiftskompensasjon i slike prosjekter, og at dette er en utfordring for kommunene. AFK kommenterte at problematikken gjerne kan drøftes videre, og oppfordret kommunene til å spille inn behov for en ny vurdering til fylkeskommunen. Det ble også vist til at byvekstavtalen peker på behovet for å identifisere områder i regionen hvor grunneierfinansiering kan benyttes. Deretter ble det diskutert hvorvidt den økonomiske situasjonen for byggebransjen har endret vilkårene for grunneierfinansiering. Nordre Follo har erfart at det fortsatt er mulig å inngå utbyggingsavtaler, så lenge kostnadene er forutsigbare. Nes kommune ble nevnt som et aktuelt eksempel å studere.

Det ble påpekt at det er god tematisk sammenheng mellom møte om plan- og bygningslovens verktøy og møtet om steds kvalitet, og at det kan være hensiktsmessig å gjøre enkelte sonderinger i forkant.

5 Styringsstruktur og samarbeidsarenaer

Sekretariatet for regional areal- og mobilitetsplan (RAMP) har mottatt en rapport med anbefalinger for videreutvikling av styringsstrukturen for oppdatert regional plan og tilhørende samarbeidsarenaer. Rambøll har vurdert dagens styringsstruktur opp mot fem kriterier og har på bakgrunn av dette kommet med flere anbefalinger. Rapporten peker på flere mulige forbedringspunkter som grunnlag for videre diskusjon. Lise Weltzien presenterte utkastet til rapporten.

Det er ønskelig å jobbe med utforming av en ny styringsstruktur og samarbeidsarenaer frem mot vedtak av ny regional plan. Blant annet har evalueringen og arbeid utført i planprosessen vist at eierskap og forankring til den regionale planen er blitt svekket over tid, særlig i de ytre kommunene og på politisk nivå. Det er derfor ønskelig å vurdere hvordan denne forankringen kan styrkes og hvilke samarbeidsarenaer det er behov for i fremtiden. Det ble orientert om at det vil bli arrangert et eget interessentmøte om temaet på et senere tidspunkt, men at det var ønskelig å innlede diskusjonen i bybåndssamarbeidets ledergruppe, som er en av de aktuelle oppfølgingsarenaene til regional plan.

PBE stilte følgende spørsmål til diskusjon:

1. I hvilken grad bør det være formell styring vs. mer fleksible samarbeidsformer?
2. Hvilke virkemidler og prosesser er viktigst for å sikre gjennomføring?
3. Hvilke behov ser dere for støtte, veiledning eller koordinering?
4. Hvilke samarbeidsarenaer fungerer godt i dag, og hva mangler?

5. Hvordan kan vi sikre god involvering av både kommuner, statlige aktører og andre interessenter?
6. Hvor ofte og i hvilke formater bør samarbeid foregå? *(Hvilke aktører og på hvilket nivå?)*

Spørsmål og kommentarer

Flere deltakere ga uttrykk for at det er ønskelig å organisere samarbeidet i en tydelig hovedstruktur med halvårlige møteplaner, slik bybåndssamarbeidet har fungert frem til nå, fremfor et stort antall tematiske arbeidsgrupper. Samtidig ble det reist spørsmål om hvordan temaer som energi og masseforvaltning kan ivaretas, som ikke er spesifikt knyttet til bybåndet. En hybridløsning ble nevnt som en mulig tilnærming, for eksempel at det arrangeres én samarbeidsarena for bybåndet og én for de ytre delene av Akershus, med noen felles møter på tvers.

Det ble påpekt et behov for fleksibilitet til å kunne ta med en ekstra ressurs når temaene tilsier det, særlig ved mer spesialiserte problemstillinger, og at møtetemaene lanseres tidlig, slik at riktige ressurser kan avsettes. Det ble også understreket at det er viktig å forankre arbeidet i ledergruppene. Betydningen av politisk forankring ble også understreket, slik at det faglige arbeidet ikke foregår løsrevet fra det politiske handlingsrommet.

Videre ble spørsmålet om politisk involvering diskutert. PBE viste til at det i dag arrangeres møter med ordførerne annethvert år, mens Rambøll anbefaler årlige møter. Det finnes alternative modeller fra andre land. PBE ba om innspill på hvilken politisk arena som er mest hensiktsmessig, og om ordførerne er det riktige politiske nivået å involvere. Det ble kommentert at politikerne må oppleve at deltakelsen bidrar til å styrke utviklingen av egen politikk dersom engasjementet skal opprettholdes.

Det ble vist til at Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR) allerede diskuterer flere av de samme temaene, blant annet energi, og at det er viktig å ikke skape for mange overlappende arenaer. Flere pekte på at byvekstavtalene skaper utfordringer fordi ikke alle aktører deltar i forhandlingene og dermed mottar ulik informasjon. Det ble foreslått at dette hensyntas ved utforming av en ny styringsstruktur.

Statens vegvesen (SVV) orienterte avslutningsvis om at det pågår en omorganisering av området transport og samfunn i SVV. Målet er å styrke samarbeidet om storbyområdene og byvekstavtalene, samt sikre riktig bemanning og kompetanse i arbeidet.

Vedlagte presentasjoner:

Ppt PBE ledermøte 12.06.2026